

Fastsættelse af supplerende og kompenserende foranstaltninger

Miljøansvarsdirektivet indeholder krav til, hvorledes de supplerende og kompenserende foranstaltninger skal fastsættes. Disse krav følger af direktivets bilag II, afsnit 1.2., jf. lovforslagets bilag 2, afsnit 1.2. Det fremgår heraf, at - om muligt - skal de eventuelt supplerende foranstaltninger og de kompenserende foranstaltninger fastsættes ved hjælp af en ækvivalensvurderingsmetode. Er det ikke muligt at anvende en sådan metode, kan alternative metoder, herunder økonomisk værdisætning anvendes.

Ækvivalensvurderingsmetoder

En ækvivalensmetode er en metode, hvor naturressource sammenlignes med naturressource, udnyttelsesmulighed med udnyttelsesmulighed. De betegnes også som RRSS metoder - kort for ressource-til-ressource/service-til-service metoder. Disse RRSS metoder er i vidt omfang udviklet i USA og har i udstrakt grad erstattet de økonomiske værdisætningsmetoder ved fastsættelse af afhjælpende foranstaltninger efter den amerikanske lovgivning. RRSS metoder er ikke almindeligt anvendt i dansk miljøadministration og Miljøministeriet kan ikke pege på danske eksempler, hvor afhjælpende foranstaltninger er fastsat efter en sådan metode.

RRSS metoderne er derimod kendte i Storbritannien, og det britiske forslag til principper for gennemførelse af miljøansvarsdirektivet indeholder en beskrivelse af principperne i en RRSS vurdering. Denne beskrivelse kan kort opsummeres således:

RRSS metoder er en måde at omsætte naturressourcer og deres udnyttelsesmuligheder til enheder, der kan sammenlignes, sådan at der kan fastsættes en tilsvarende mængde og kvalitet af ressourcer og udnyttelsesmuligheder til erstatning for dem, der er tabt enten endegyldigt eller for en periode. Hvis f.eks. et træ er ødelagt og dermed tabt i 50 år, kan dette forenklet omsættes til et tab af 50 træår. At stille et andet træ til rådighed i 50 år kunne altså kompensere dette tab (være en kompenserende foranstaltning). En egentlig RRSS analyse er væsentligt mere sofistikeret end dette og kan således tage højde også for kvaliteten af naturressourcen, herunder kvaliteten af ressourcens bidrag til andre naturressourcer f.eks. et vådområdes betydning for passerende trækfugle.

Tre væsentlige elementer i en RRSS metode er: tidspræferencer, skadens omfang og hvordan skaden genoprettes:

- 1) Tidspræference: Det er almindeligt accepteret, at samfundet tillægger nutidige goder og udnyttelses-

smuligheder større værdi end fremtidige goder og udnyttelsesmuligheder af samme omfang og karakter. Der »diskonteres« for at tage højde for dette forhold. Hvis der i træ-eksemplet diskonteres med 3,5 %, kan tabet af 50 træår opgøres til 24 diskonterede træår. Antallet af træår er lavere, fordi tabet af træet bliver mindre værd for hvert år, der går. Tabet af træet i år 50 er således fastsat til kun 0,2 træår.

- 2) Skadens omfang: Naturressourcen er måske kun delvist skadet. For eksempel er træet måske ikke helt ødelagt, men det kan kun fungere som levested for halvdelen af de fugle, som det kunne rumme før skaden. I dette tilfælde kan det ses som, at træets udnyttelsesmuligheder er reduceret med 50 %. Hvis denne tilstand består i 50 år kan det midlertidige tab opgøres som 12 diskonterede træår fremfor 24.
- 3) Hvordan genoprettes skaden: En naturressource vil typisk komme sig over tid og ikke på en gang, når et vist antal år er gået. Der vil altså typisk ske en løbende delvis genopretning. Dette kan anskueliggøres med følgende forenkede eksempel: Hvis det f.eks. lægges til grund, at træets udnyttelsesmuligheder ved skaden reduceres med 50 %, men at træet kommer sig lineært, d.v.s. løbende og i nogenlunde samme tempo, over de 50 år (og fuglene vender tilbage i samme tempo), så kan tabet opgøres til ikke 12 diskonterede træår, men 6 diskonterede træår.

Det følger af miljøansvarsdirektivet og dermed af det foreliggende lovforslag, at når de afhjælpende foranstaltninger fastsættes ved hjælp af ækvivalensvurderingsmetoder (RRSS metoder) skal der om muligt først forsøges fastsat foranstaltninger, der tilvejebringer naturressourcer og udnyttelsesmuligheder, der i art, kvalitet og kvantitet svarer til de tabte ressourcer og udnyttelsesmuligheder. Anskueliggjort meget forenklet, indebærer dette, at hvis der er tabt egetræår, skal disse i udgangspunktet erstattes af andre egetræår. Kun hvis dette ikke er muligt, kan de tabte egetræår erstattes af bøgetræår eller måske nøddebuskår. I sidstnævnte tilfælde bør egetræårene hellere erstattes af bøgetræårene end nøddebuskårene på grund af det princip om størst mulig sammenlignelighed, som ligger i RRSS metoden.

Anvendelse af alternative metoder ved fastsættelse af supplerende og kompenserende foranstaltninger

Hvis det ikke er muligt at anvende en ækvivalensvurderingsmetode, skal *alternative metoder* anvendes ved fastsættelse af de supplerende og kompenserende